

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

לפני כבוד השופטת הדסה אסיף

התובעים

1. איילה ינאי, ת.ז. XXXXXXXXXX
2. אילה מרכז קוסמטי רפואי בע"מ, ח.פ. 513716258
ע"י ב"כ עו"ד אליהו עמר ו/או גל עין-ים ואח'

נגד

הנתבעת

אורנה זורסקי ניר, ת.ז. XXXXXXXXXX
ע"י ב"כ עו"ד אילה פולק משה

1

פסק דין

2

3

4

1. בפני תביעה שהוגשה בעילה של פרסום לשון הרע.

5

6

התובעת 1 (להלן – **איילה**) היא קוסמטיקאית. בשנת 2005 היא הקימה את התובעת 2, וריכזה את פעילותה כקוסמטיקאית במסגרת זו.

7

8

9

בשנת 2001 לערך, הנתבעת (להלן – **אורנה**) עברה אצל איילה טפול להסרת שיער בלייזר. בשל אותו טיפול היו חילוקי דעות בין השתיים. אורנה, שלא הייתה מרוצה מהטיפול ומתוצאותיו, הגישה כנגד איילה תביעה בבית המשפט לתביעות קטנות. בפסק דין שניתן באותה תובענה חוייבה איילה להשיב לאורנה את הסכום ששולם לה עבור הטיפול. תביעת אורנה לסכומים נוספים, בין היתר בשל כאב וסבל, נדחתה.

12

13

מאחר שאיש מהצדדים לא טען אחרת, נראה כי הסכומים שאיילה חוייבה בהם, שולמו על ידה.

14

15

16

2. חלפו עברו להן למעלה מעשר שנים, ובינתיים איילה הקימה את החברה התובעת 2, ופרסמה את פעילותה באמצעי התקשורת השונים ובאינטרנט, בין היתר בפייסבוק.

17

18

19

הפירסום בפייסבוק נעשה על ידי מודעות ממומנות. הכוונה לפירסום שנעשה באמצעות תשלום לפייסבוק, שבו מציין המפרסם את הפילוח המבוקש על ידו, היינו, הקהל שאליו הוא מבקש להפנות את המודעות. הפילוח מוגדר לפי גיל, מין, עיסוק, וכיוצ"ב. פייסבוק

20

21

22

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

- 1 היא שדואגת להציג את המודעות בעמודי הפייסבוק של הגורמים העונים לפילוח המבוקש,
2 ולמבקש הפירסום אין יכולת לדעת למי נשלח הפירסום.
3
- 4 3. מודעות כאלה הופיעו, בין היתר, גם על ה"קיר" בעמוד הפייסבוק של אורנה. מאחר שניתן
5 להגיב לאותן מודעות, כתבה אורנה ביום 28/3/14 את התגובה הבאה: **"תמצאי דרך לא**
6 **להגיע אלי לקיר עם הפרסום שלך כי אחרת אני אכתוב מה דעתי על המכון שלך וברור לך**
7 **שאת זה את לא רוצה!"**.
8
- 9 ביום 29/3/14, כתגובה למודעה אודות טפולים להצרת עור הפנים, כתבה אורנה: **"חרה**
10 **של מקום עשתה לי כוויות בפנים"**. בהמשך, ביום 3/4/14, כתבה אורנה, תחת מודעה
11 אחרת, שהציגה טפול הידרוקולוניקס לניקוי רעלים: **"חרה של מקום"**. אחת החברות
12 האחרות באותה קבוצה שאלה: **"אורנה למה"**, ואורנה ענתה: **"לצערי מניסיון רע של**
13 **טפול עם תוצאות שהביאו אותי לחדר מיון"**. ביום 7/4/14 כתבה אורנה, בהקשר לאותו
14 טפול: **"לא מקצועית וחסרת אחריות"**.
15
- 16 4. לטענת התובעות, בכך ביצעה אורנה פרסום של לשון הרע ועשתה זאת מתוך כוונה לפגוע
17 בתובעות, ובעיקר באיילה, כפי שעולה מהדברים שרשמה ביום 28/3/14. התובעות דורשות
18 לחייב את אורנה לפצותן בסכום של 140,000 ₪, סכום שלטענתן משקף את הפיצוי הקבוע
19 בחוק איסור לשון הרע, בגין פרסום לשון הרע בכוונה לפגוע. לטענתן, לאור הוראות החוק,
20 הן אינן חייבות להוכיח את נזקייהן, אך יחד עם זאת, הן ציינו כי התגובות, שציבור גדול
21 נחשף להן, גרמו נזק למוניטין שלהן.
22
- 23 5. אורנה אינה מכחישה שכתבה את התגובות האמורות. יחד עם זאת, לטענתה עומדת לה
24 הגנת סעיף 14 לחוק וכן הגנת תום הלב המפורטת בסעיף 15 לחוק. עוד טענה כי דבריה כלל
25 אינן מהווים לשון הרע על פי החוק וכי לכל היותר מדובר במעשה של מה בכך, שאדם סביר
26 לא היה מגיש בגינה תביעה. אורנה הכחישה כי פעלה מתוך כוונה לפגוע, וטענה כי לא
27 התכוונה אלא להביע את דעתה, נוכח ניסיונה האישי הרע.
28 בנוסף, טענה בכתב ההגנה כי התובעות הן שהפרו את חוק התקשורת (בזק ושידורים)
29 התשמ"ב – 1982 (להלן – **"חוק התקשורת"**) מאחר ששלחו לה פרסומים מטרידים. דין
30 טענה זו להידחות.
31 ראשית, משום שאורנה לא חזרה על טענה זו בסיכומיה ונראה כי זנחה אותה.
32 שנית, נראה שיש ממש בטענות התובעות בסיכומיהן (סעיפים 112-118), ובעיקר בטענה
33 לפיה הצגת מודעות בדף פייסבוק אינה דומה למשלוח עלון פרסומת לתיבת הדואר או

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

1 מסרון למכשיר האישי של הנתבעת, שכן הנתבעת היא שנכנסת לאתר "פייסבוק" ומעיינת
2 במתרחש שם.
3 שלישית, אף אם בוצעה עבירה על חוק התקשורת, ואינני סבורה כי כך היה, אין בכך כדי
4 להצדיק פירסום לשון הרע.

5
6 יש לדון איפה בטענות אודות פירסום לשון הרע, לגופן.

דיון:

7
8
9 .6 תביעה זו מציפה פעם נוספת את מורכבות השימוש ברשת האינטרנט ואת השאלה אם לצד
10 היתרונות הרבים שהיא מעניקה לציבור, יש להטיל עליה מיגבלות. שוב יש לבחון האם
11 התבטאויות ותגובות המפורסמות באינטרנט ראויות לבוא בשערי בית המשפט, או שמא,
12 עם שינוי העיתים, ראוי שהתבטאויות אלה יקבלו יחס שונה, וייהנו מהגנות האמורות בחוק
13 איסור לשון הרע התשכ"ה-1965 (להלן: "החוק") או מהגנת "זוטי דברים".

14
15 .7 השלבים, לניתוח העוולה האזרחית של פרסום לשון הרע, פורטו בפסק דינו של כב' השופט
16 עמית בע"א 751/10 פלוני נ' אילנה דיין – אורבך (מיום 8/2/12) (להלן – "פסק הדין בעניין
17 אילנה דיין"):

18
19 "תרשים הזרימה בתביעת לשון הרע הוא כלהלן: בשלב הראשון נבחנת השאלה
20 אם הביטוי מהווה לשון הרע על פי אחת מארבע החלופות בהגדרה על פי סעיף 1
21 לחוק, והאם מתקיים יסוד הפרסום כמשמעותו בסעיף 2 לחוק. רק אם התשובה
22 חיובית, עוברים לשלב הבא ובוחנים אם הביטוי נהנה מאחת החסינויות
23 המוחלטות (פרסומים מותרים) הקבועות בסעיף 13 לחוק. אם נכנס הפרסום לד'
24 אמות אחת החסינויות, דין התביעה להדחות. אם לא כן, אנו עוברים לשלב הבא
25 ובוחנים אם הפרסום מוגן על פי אמת המידה הקבועה בסעיף 14 לחוק על שתי
26 רגליה – אמת בפרסום ועניין ציבורי. אם הפרסום אינו נהנה מהגנה זו, יש
27 להמשיך ולבחון אם הפרסום מוגן בתום ליבו של המפרסם, בגדר אחת מהחלופות
28 הקבועות בסעיף 15 לחוק במשולב עם חזקות תום הלב בסעיף 16. היה ונתברר כי
29 הפרסום אינו נהנה מהגנת סעיף 14 או מהגנת סעיף 15, או אז עוברים לשלב
30 הרביעי של הסעדים".

31 (פסקה 6 לפסק דינו של כב' השופט עמית).

32
33 .8 שאלות דומות באו גם בפני בתי משפט אחרים, והם התייחסו, כל אחד בדרכו, לייחודיות
34 שבשימוש באינטרנט. ראו למשל את פסק דינו של כב' השופט ג'השאן (תא(קריות) - 47032

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

- 1 04-14 שלומית סטרונגו נ' מירב פלד) שם, נוכח הטענות לפיהן יש להתייחס באופן שונה
2 לכך שהפרסום נעשה ברשת האינטרנט, וכי נוכח "שינוי העיתים" יש להתאים את דיני לשון
3 הרע, ו כי מדובר ב-"זוטי דברים", הוסיף כבי' השופט גהשאן "שתי תחנות" נוספות לאותו
4 תרשים זרימה. גם בפסק דין שנתן כבי' השופט גולדקורן (תא"מ 54888-01-12 וקנין נ'
5 מועלם), עלו שאלות דומות, מתוך הכרה בייחודיות של מדיה זו.
6
- 7 ואכן, בתי המשפט נתנו דעתם, יותר מפעם אחת, לכך שפרסום באינטרנט, בתגובות
8 (טוקבקים), בפוסטים וכיוב', שונה לעיתים מפרסום באמצעים אחרים. נשמעו גם קריאות
9 להתאים את חוק איסור לשון הרע לייחודה של מדיה זו. יחד עם זאת, הכל מסכימים כי
10 חוק איסור לשון הרע בנוסחו נכון ליום כתיבת פסק דין זה חל גם על פירסומים באינטרנט.
11 יש לבחון לכן כל מקרה לגופו.
12
- 13 סעיף 1 לחוק מגדיר מהי לשון הרע :
14 "דבר שפרסומו עלול להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבז
15 או ללעג מצדם" או "לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו"
16 או "לפגוע באדם במשרתו .. בעסקו, במשלח ידו או במקצועו".
17
- 18 המבחן אותו אימצה הפסיקה הוא מבחן אובייקטיבי. לפי מבחן זה, על בית המשפט לקבוע
19 "מהי, לדעת השופט היושב בדין המשמעות שקורא סביר היה מייחס למילים" (ראו :
20 ע"א 740/86 תומרקין נ' העצבני פד"י מ"ג (2) 333, 337). ודוק, "לא תחושת האדם הנעלב
21 היא אמת-המידה, אלא הסבירות האובייקטיבית שהעלבון יביא לידי אחת התוצאות או
22 ההשלכות כפי שפורטו בחוק. "סבירות אובייקטיבית" זו אינה שאלה שבעובדה... אלא
23 היא שאלה שבדין" (ע"א(מחוזי) (יר') 6437/99 חגי סיטון נ' רשות השידור (פורסם בנבו,
24 3.6.2001)).
25
- 26 מאחר ובפנינו הליך פרשני של טקסט או של אמרה, הרי הפרשנות תלויה בהקשר בו פורסמו
27 הדברים.
28 "הדעה המקובלת היא כי על מנת לקבוע משמעותו הפשוטה או המשתמעת של
29 פרסום בעיני האדם הסביר והרגיל, יש לתת הדעת על ההקשר שבו הובאו
30 הדברים הנטענים להיות לשון הרע" (ראו: ע"א 723/74 הוצאת עיתון "הארץ"
31 בע"מ נ' חברת החשמל לישראל פד"י לא(2) 281, 300).
32
- 33 לאחר שעיינתי בדברים שכתבה אורנה, דעתי היא כי הדברים מהווים "לשון הרע". ברור
34 לכל מי שקורא אותם כי הם עלולים "להשפיל אדם בפני הבריות, לבזותו בשל מעשים או

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

- 1 התנהגות המיוחסים לו" וכן "לפגוע באדם, במשרתו.. בעסקו במשלח ידו או במקצועו".
2 אמירה, לפיה התובעת היא "לא מקצועית וחסרת אחריות", יש בה משום לשון הרע כלפי
3 התובעת וכך גם האמירות "חרה של מקום". בנוסף, אורנה מציינת בתגובותיה כי נגרמו לה
4 צלקות כתוצאה מהטיפולים שקיבלה מהתובעת וכי בשל תוצאות הטיפול הגיעה לחדר
5 המיון. מקריאת התגובות האלה הרושם שנתר בלב הקורא הסביר, לא כל שכן לקוח
6 פוטנציאלי של איילה או החברה, הוא שלילי ומשפיל. הדברים עונים לכן על הגדרת "לשון
7 הרע", כהגדרת מונח זה בחוק. פירסום ודאי שיש כאן. יחד עם זאת, יש לבחון את
8 טענותיה של אורנה בדבר ייחודיות המדיה, וההגנות העומדות לה על פי חוק.
9
- 10 לעניין ייחודה של המדיה טוענת אורנה כי רשת האינטרנט הינה זירה ייחודית להחלפת .14
11 דעות, וכיום הינה הזירה העיקרית למימוש חופש הביטוי. מכאן, לדעתה, שיש לבחון
12 פרסומים באינטרנט באופן השונה מפרסומים בזירות אחרות. אורנה טוענת כי אין להכיר
13 בפרסומים ברשת האינטרנט כמקומים עילת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע. היא מפנה,
14 בין היתר, לפסק דינו של בית המשפט העליון ברעא' 07-4447 רמי מור נ' ברק אי.טי.טי
15 (1995) וטוענת כי לנוכח דבריו של בית המשפט שם יש לקבוע כי מדובר ב"זוטי דברים" וכי
16 הדברים חוסים תחת חופש הביטוי.
17 לטענתה, אף אם נפל פגם בשפה שבה עשתה שימוש בתגובותיה, עדיין יש לזכור כי "עצם
18 העובדה שיש מבין התגובות שטעמן רע וניסוחן עילג בוודאי אינו מוציא אותן מתחולת
19 הזכות החוקתית לחופש ביטוי" (סעיף 15 לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה ריבלין) וכי
20 "עוד יש לזכור, כי כשם שלא כל קריאת גנאי ברחובה של עיר מקימה עילת תביעה, כך אף
21 לא כל פרסום מגנה ומגונה באינטרנט מהווה עילה. רבות מן התגובות באינטרנט הן דברי
22 הבל ברמה ירודה, שכל בר דעת מבין שאין לייחס להן כל משקל, וערכן "העולתי" הוא
23 בהתאם". (מדברי כב' השופט רובינשטיין בפסקה ס' לפסק הדין).
24
- 25 הנתבעת מפנה במיוחד לדבריו של כב' השופט ריבלין באותו הליך: .15
26 "... שאלה היא האם ראוי להחיל את דיני לשון הרע הקיימים על פרסומים
27 משמיצים באינטרנט (ראו למשל יובל קרניאל "אנונימיות ולשון הרע באינטרנט –
28 בין חופש הביטוי להפקרות", פורסם באתר המכון הישראלי לדמוקרטיה).
29 לטעמי, נדרשת הסדרה של הנושא, אך בהעדר עדכון ראוי של דיני לשון הרע
30 הקיימים, מוטב להחילם "בשינויים המתחייבים" מאשר להניח קיומה של
31 לקונה. השינויים המתחייבים כוללים היבטים שונים של הפרסום באינטרנט,
32 ובהם: המשקל המועט שניתן לעיתים קרובות להתבטאויות במסגרת תגובות
33 בכלל, ובמסגרת תגובות אנונימיות בפרט, ריבוי התגובות באופן שלעיתים
34 קרובות הפרסום המשמיץ "נבלע בהמון", והנגישות של הנפגע עצמו, ושל שוחרי

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

- 1 טובתו, לאותם אתרים שבהם נעשה הפרסום הכולל לשון הרע, והיכולת לפרסם
2 הכחשות ותגובות מתאימות ("התרופה לדיבור הפוגע – היא דיבור נוסף" – עניין
3 בן גביר, פסקה 17 לפסק דיני). כל אלה עשויים לעיתים תכופות לייתר את הצורך
4 האמיתי בקיומה של תביעת לשון הרע ואף להפוך את טענות הנפגע ל"זוטי
5 דברים". (שם, פסקה 18 לפסק הדין).
- 6
- 7 16. לטעמי, אין בדברים האלה משום קביעה כי לעולם לא ייחשב פירסום באינטרנט, ולו
8 בתגובות, כלשון הרע. להיפך. מעמדת בית המשפט בעניין מור ברור כי דיני לשון הרע
9 במהותם ממשיכים לחול על כל פרסום בלשון הרע. יחד עם זאת הסכים בית המשפט
10 שלעיתים, לנוכח אופי הפרסום, והחשיבות המועטה שניתנת לאמינות פרסומים אלה,
11 ו"לרצינות" שלהם, ונוכח העובדה כי הפרסום המשמיץ לרוב נבלע בהמון ונשכח בין אלפי
12 תגובות, הרי שבמקרים המתאימים, לא תקום עילה לתבוע בגין עוולת לשון הרע.
13
- 14 17. ואכן, כך פסק כב' השופט גולדקורן בפסק הדין בעניין וקנין (תא"מ (שלום – צפת) - 54888
15 01-12 מאיר וקנין נ' מוטי מועלם (פורסם בנבו, 16.12.2012), כשקבע כי אמרה באתרי
16 אינטרנט ופורומים, לפיה התובע הוא נוכל שמפיל לקוחותיו בפת, אינה מקימה עילת
17 תביעה, בשל אופי הפרסום ומקומו. כב' השופט גולדקורן סבר שם כי "לנוכח הפרסומים
18 של הנתבע שאפשרו אף הצצה אל עמדת התובע בתביעה החוזית, והיו חלק מהשיח רב
19 ההיקף באתרים בהם בוצעו הפרסומים דומני כי אין מדובר בפרסום שעלול (באופן שאינו
20 תיאורטי) לפגוע בעסקו של התובע..". לכן, קבע כי לא היה במקרה שלפניו לשון הרע
21 כהגדרת מונח זה בחוק.
22
- 23 18. ספק בעיני אם יש להבין מפסק הדין הזה כי עמדתו של כב' השופט גולדקורן היא שפירסום
24 תגובות באינטרנט לעולם אינו יכול לפגוע בעסקו של מאן דהוא, וכי פירסום כזה לא נכנס
25 לכן לגדר "לשון הרע" כמשמעות מונח זה בחוק, ואולם אם זו אכן עמדתו, הרי שעם כל
26 הכבוד, דעתי שונה. אכן, רשת האינטרנט הפכה לזירה תוססת של החלפת דעות. לא ניתן
27 למנוע זאת, וספק אם הדבר רצוי. לנוכח ריבוי התגובות, והקלות שבה יכול כל אדם להביע
28 את דעתו, גם על נושאים שבהם אין לו כל מידע או ידע, ספק אם הציבור הרחב מייחס
29 תמיד חשיבות לפרסומים מן הסוג הנדון. כמויות המידע הזורם באינטרנט, כמות הדעות
30 והאמרות, ואיכותן של חלק מאמרות המפורסמות בפורומים, באתרי אינטרנט וברשתות
31 החברתיות, מלמדת כי ככלל, אמירה כללית, למשל אמירה על בעל מספרה כי הינו ספר לא
32 מוצלח, לא תפגע בפרנסתו, ואפילו תפגע בו, הרי פגיעה זו היא קלה שבקלות ויש "לספוג"
33 אותה על מנת לאפשר שיח חופשי באינטרנט.
34

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

19. יחד עם זאת, ובכל הכבוד, אני מצטרפת לדעתו של כב' השופט ג'השאן, כפי שהובעה על ידו בעניין סטרונגו. הכללים האוסרים על לשון הרע והליכת רכיל לא נס ליחס, והם שרירים וקיימים גם ברחבי הרשת. חרף הזכות לחופש הדיבור – וחשיבותו של שיח חופשי באינטרנט, ייתכנו מקרים שגם פרסומים באינטרנט, בין אם מפורסמים ברשת החברתית, בין אם כ"פוסט", בין כתגובות, ובין אם בפורומים, יצמיחו עילת תביעה. גם שיח חופשי באינטרנט אמור להיות מרוסן, באופן שלא יפגע בשמו הטוב של אדם. בית המשפט חייב לשים לנגד עיניו לא רק את חופש הביטוי, אלא גם את התופעה השלילית המכונה "שיימינג", שלאחרונה עלתה יותר מפעם אחת לדיון ציבורי. שמו הטוב של אדם הוא עדיין נכס הראוי להגנה, ואין לומר כי קיומה של הרשת החברתית באינטרנט חשוב יותר משמו הטוב של האדם.
- לכן, ככל שבית המשפט יתרשם על פי אופי הפרסום, מקום הפרסום וזהות הכותב, כי מדובר בפרסום שיש בו כדי ליצור רושם שלילי כלפי נפגע, מעבר לפרסומים חולפים, וכל שכן כאשר בית המשפט יתרשם כי הדבר נעשה בחוסר תום לב ובכוונה לפגוע, עלול הדבר להצמיח עילת תביעה. כל מקרה יידון לגופו. שינוי העיתים אכן משפיע על האופן שבו מיושמים דיני לשון הרע על פרסומים באינטרנט, אולם הדבר אינו מביא, ואינו צריך להביא לכך שכל פרסום באינטרנט יהיה בבחינת פרסום מוגן או בבחינת זוטי דברים.
20. ואכן, מהפסיקה עולה כי כל מקרה נבחן לגופו. כך, במקרה בו פירסם הנתבע בפורום חתולים "אזהרה ממרפאה ויטרנרית" של התובע, קבע בית המשפט כי בשים לב למשקל שאדם סביר היה מייחס לפרסום, הרי שדין התביעה להידחות (ת"א (שלום - ת"א) - 19078-08 ד"ר כנען דוד נ' וואלה תקשורת (פורסם בנבו, 4.7.2010). לעומת זאת, במקרה אחר, מצא בית המשפט כי חוות דעת של צרכן באתר השוואת מחירים "זאפ", היא בגדר "לשון הרע".
- תא"מ (שלום) (ת"א) 41312-03-11 פי. גי אינטרנשיונל בע"מ נ' קפלן (פורסם בנבו, 12.2012); וכן גם ת"א (חי') 5049-07-08 נאהדה מנסור נ' חסון חלבי (פורסם בנבו, 11.2012).
- דעתי היא כי אמנם לא כל "לשון הרע" אמורה למצוא דרכה אל בית המשפט, ואכן, בזירת האינטרנט ובזירות אחרות ישנן עוולות המהוות "זוטי דברים". סעיף 7 לחוק מחיל את סעיף 4 לפקודת הנזיקין. לטעמי, המבחנים אשר התגבשו לגבי עוולות אחרות נכונים, בשינויים המחוייבים, גם לעניין לשון הרע. כידוע, "אין דרכו של בית המשפט לעסוק בעניינים זעירים וקלי ערך, עניינים של מה בכך, "זוטי דברים"... כך אין דרכו לעסוק בפגיעה מזערית בזכות" (דנ"א 1333/02 הועדה המקומית לתכנון ובנייה נ' הורוץ פד"י נח(6) 289). יחד עם זאת, חשוב להבהיר כי המבחן אינו אם רוב הנפגעים שחוו פגיעה דומה

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

- 1 לא היו מביאים את העניין לבית המשפט, אלא אם אדם סביר, מן הישוב, לא היה מביא את
2 העניין לבית המשפט.
3
- 4 21. כעת יש לבחון לכן את הפרסומים נשוא התביעה, לאורן של ההלכות והמסקנות דלעיל.
5
- 6 בעת שבאים לבחון את השאלה אם הדברים שנכתבו על ידי אורנה כתגובות למודעות
7 השונות יש בהם משום לשון הרע, אני סבורה כי לא ניתן לתת תשובה אחידה ביחס לכל
8 התגובות, ויש להבחין בין התגובות השונות שכתבה הנתבעת.
9
- 10 22. ביחס לתגובות בהן כתבה אורנה "חרה של מקום", אני סבורה כי לאור המשקל הנמוך
11 שמייחס הציבור לתגובות כלליות כאלה, וכל שכן כשהן נעשות בשפה זולה כזו, שיש בה כדי
12 ללמד בראש ובראשונה על הכותב, אין בהן משום לשון הרע המקנה עילת תביעה והן בגדר
13 אותם "זוטי דברים" שהזכיר בית המשפט העליון בפרשת רמי מור.
14
- 15 23. אין הדבר כך ביחס לעובדות שכללה אורנה בתגובותיה, והכוונה לטענותיה אודות הכוויות
16 והטפול הרפואי שנוקקה לו בחדר המיון. לגבי אלה, יש לבחון אם עומדות לה ההגנות
17 המפורטות בחוק, כולן או חלקן.
18
- 19 24. אורנה טענה כי התגובות שכתבה אינן אלא "הבעת דעה" וככאלה, הן מוגנות על פי החוק.
20 אכן, בתי המשפט התחבטו לא מעט בשאלה מהו פרסום שהוא בגדר הבעת דעה ומהו
21 פרסום הכולל עובדות שלגביו יש לבחון אם קמה ההגנה של "אמת דיברתי".
22
- 23 לפעמים, קשה להבדיל בין "דעה" לבין "קביעת עובדה". עמד על כך בית המשפט העליון
24 בע"א 259/89 הוצאת מודיעין נ' ספירו פד"י מ"ו (3) 55 :
25
- 26 " בסיווג האמירה יש לתת משקל לאופן שבו היא נתפסת בעיניו של הקורא
27 הסביר. רוצה לומר, האם סובר הוא כי הוא מוזמן לשפוט את האמירה, או שמא
28 מתבקש הוא לאמצה כעובדה וללא ביקורת עצמית? הרושם הכללי שיוצר מירקם
29 הכתבה בעיני הקורא הסביר הוא שחולש על סיווגה של האמירה, ואין הוא מנתח
30 ניתוח מדוקדק כל אימרה ואימרה. רושם זה מושפע מניסוחה של האימרה,
31 ממקומה בכתבה ומהמבנה הכולל שלה".
32
- 33 כבר נקבע, כי "ניסוח טענה באופן קטגורי, יעיד שזו מהווה עובדה, ולא הבעת דעה" (ע"א
34 3199/93 קרואס נ' ידיעות אחרונות פד"י מ"ט (2) 843).

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

- 1
2 בפסקאות 121 – 122 לפסק דינו של כב' המשנה לנשיאה ריבלין בפרשת אילנה דיין שהובאה
3 לעיל, צויין:
4 "בעוד שפרסום עובדות אמור לשקף את המציאות האובייקטיבית כפי שהיא,
5 אמירות בעלות יסוד סובייקטיבי, המתארות עמדה אישית בנוגע למצב דברים
6 מסויים, יחשבו להבעת דעה (עניין בן גביר, בפסקה 12 לפסק דינה של השופטת
7 ארבל, ע"א 9406/96 קאקיש נ' ביארס, פדי נג 3 352, 358, שנהר, בעמ' 309, ד"נ
8 חב' החשמל, בעמ' 322). הבעת דעה כוללת על פי רוב ביטויים בעלי מטען ערכי
9 מסויים או תאור מצב עובדתי בדרך המנוסחת כדעה (שנהר, בעמ' 309 – 310).
10 לרוב, כוללת הבעת הדעה ביטויים אשר לא ניתן לסווגן כ"אמת" או "שקר".
11 פרסום ייחשב כהבעת דעה אם האדם הסביר יבין את האמור בו כהבעת דעתו של
12 המפרסם (ע"א חב' החשמל, בעמ' 291). סיווגו של עניין כהבעת דעה ייעשה על
13 פי מבחני השכל הישר ועל פי כללי ההיגיון (ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ נ'
14 ספירו, פדי מו 3 48, 55 (1992)). הבעת דעה תהיה מוגנת על ידי הסעיף גם כאשר
15 מדובר בעמדה בלתי נכונה, מופרזת או קשה לשמיעה. היא מוגנת גם כאשר היא
16 משאירה לשומעיה לקרוא לתוכה רמזים מרמזים שונים (דנ"א קראוס בעמ' 42).
17 אכן לעיתים מתקיים קושי להבחין בין דעה לעובדה. כך למשל, האם כינוי איש
18 ציבור "נוכל" הוא קביעת עובדה או הבעת דעה? בגלל הקושי להתוות אבחנה בין
19 הבעת דעה לבין הצהרה כוזבת, נקבע בארה"ב כי אין בנמצא דבר שהוא דעה
20 כוזבת.... תהא הדעה כאשר תהא תיקונה יבוא לא כעניין למצפונם של השופטים
21 כי אם בדרך של תחרות עם דעות אחרות.
22 הלכה פסוקה היא כי על הטוען להבעת דעה להראות כי התקיימה בדבריו הבחנה
23 בין היסוד העובדתי לבין היסוד של הבעת הדעה. ההבחנה בין עובדות לבין הבעת
24 הדעה צריכה להיות ברורה (ד"נ חב' החשמל בעמ' 350)."
25
26 25. על רקע הדברים האלה ברור כי יש להבחין בין התגובות השונות שפרסמה אורנה. בעוד
27 שכפי שכבר צויין, אמירותיה "חרה של מקום" או "לא מקצועית וחסרת אחריות" יכולות
28 להשתמע כהבעת דעה, אין הדבר כך ביחס לאמירות "לצערי מניסיון רע של טפול עם
29 תוצאות שהביאו אותי לחדר המיון" או "עשתה לי כוויות בפנים".
30
31 26. בעוד שהראשונות יכולות, אולי, להחשב הבעת דעה, האחרונות וודאי אינן יכולות להחשב
32 ככאלה. לכן, אני דוחה את טענתה של אורנה כאילו שתי התגובות האלה הן בגדר
33 פירסומים המוגנים בהיותם הבעת דיעה מותרת.
34

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

27. יש לבחון לכן אם עומדות לאורנה הגנות אחרות ביחס לאמירות אלה.

ההגנה לפי סעיף 14 לחוק:

28. הנתבעת מפנה לסעיף 14 לחוק, הקובע כי תקום הגנה למפרסם באם יוכח כי "הדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי".

29. יצוין, כי הנטל להוכיח כי הפרסום אמת והנטל להוכיח את העניין הציבורי שבפרסום מוטלים על אורנה ויש לבחון לכן אם עלה בידה להרים את הנטל המוטל עליה בעניין זה. גם בעניין זה, כמו ביחס למיכלול התגובות, אין, לדעתי, תשובה אחידה ביחס לכל הפירסומים.

30. לאור עדותה של אורנה ועדותה של הגב' שרית נאור, שלא נסתרה, אני סבורה כי עלה בידי אורנה להרים את הנטל המוטל עליה בהליך האזרחי שבפני, ולהוכיח כי דבריה אודות הכוויות בפנים, חוסים תחת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק, המכונה: "אמת דיברתי".

יחד עם זאת, הדברים אודות התוצאות שהביאו אותה, כביכול, לחדר המיון אינם חוסים תחת הגנה זו, משום שהתברר שאינם אמת. אורנה הודתה, למעשה, כי כלל לא פנתה לחדר המיון ולא קיבלה שם טפול (עמ' 23 שו' 31 עד עמ' 24 שו' 7).

31. גם ההקשר שבו פרסמה אורנה את הדברים האלה מלמד על כך שאין מדובר בהבעת דעה אלא במסירת עובדות, שאורנה ידעה היטב שאינן נכונות. הוברר, כי תחילה כתבה אורנה רק "חרה של מקום". כאשר נשאלה מדוע היא כותבת את הדברים האלה, השיבה: "לצערי מניסיון רע של טפול עם תוצאות שהביאו אותי לחדר מיון", כל זאת כאשר היא יודעת היטב כי הדברים אינם אמת, שכן הטפול שקיבלה לא הביא לתוצאות שהביאו אותה לחדר המיון. מאחר שכתבה את שהדברים בתשובה לשאלה ישירה שהופנתה אליה בפורום, ברור כי אורנה ידעה היטב שתשובתה לא תהיה לכן בגדר תגובה חולפת שאיש אינו מייחס לה אמינות.

מאחר שדברים אלה אינם אמת ואורנה ידעה היטב שאינם אמת, הרי שהם אינם חוסים תחת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק. אני דוחה את ניסיונה של אורנה לטעון להגנה מכח

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

1 הוראות סעיף 14 מכח הטענה כי ההגנה אינה נשללת רק משום שלא הוכחה אמתותו של
2 "פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש". הטענה, לפיה נזקקה לטפול בחדר מיון אינה בגדר
3 פרט לוואי וודאי שאינה בגדר פרט שאין בו פגיעה של ממש. להיפך. ממכלול התכתובת
4 שבסופה נכתבו המילים האלה, ברור כי אורנה כתבה אותם בכוונת מכוון, על מנת לפגוע
5 בשמן של התובעות.

6
7 אני גם דוחה את טענתה של אורנה, כאילו הפרסום מוגן מחמת היותו פרסום שיש בו עניין
8 לציבור.

9
10 לטעמי, אין לקבל טענה שלפיה פרסום שקרי, וכל שכן פירסום שיקרי שנעשה בידיעה שהוא
11 שיקרי, הוא פרסום שיש בו עניין לציבור. להיפך. לציבור יש עניין בכך שפרסומים
12 המתייחסים לבית עסק כזה או אחר, יהיו פרסומי אמת, ולא פרסומים שקריים המפרטים
13 עובדות שאין בינן ובין האמת דבר וחצי דבר.

ההגנה לפי סעיף 15 לחוק:

14
15
16
17 **51. סעיף 15 לחוק קובע, כי "תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשתה את הפרסום**
18 **בתום לב באחת הנסיבות האלו".** אורנה טוענת להגנה שבסעיף **15(3)** – הקובע כי תעמוד
19 למפרסם הגנה אם הפירסום נעשה לשם הגנה על עניין אישי כשר של הנתבע או של האדם
20 שהופנה אליו הפרסום.

21
22 **52. בהקשר זה טוענת אורנה כי פירסמה את התגובות על מנת להגן על עניין אישי כשר שלה –**
23 **היינו, על מנת להביא לכך שאיילה תפסיק לחשוף אותה שוב ושוב לתזכורות המכאיבות**
24 **מהעבר. (סעיף 14.1 לסיכומיה).**

25
26 אני דוחה טענה זו.

27
28 **53. אינני מאמינה לאורנה ולעדוטה, כאילו מטרת התגובות הייתה אך ורק להביא להסרתן**
29 **מקיר הפייסבוק שלה. מלשון התגובות ותוכן נראה כי מטרתן הייתה שונה. גם מעדותה של**
30 **אורנה בפני נותר רושם לפיו מטרתן הראשונה של התגובות הייתה לנקום באיילה, ככל**
31 **הנראה על האופן שבו הסתיים ה"סיבוב הראשון" ביחסייהן של השתיים, ועל כך שאורנה לא**
32 **זכתה לקבל אלא את השבת הסכום של 916 ₪, ששילמה לאיילה עבור אותם טיפולים.**

33

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

- 1 הדברים מקבלים משנה תוקף שכן, כידוע, תנאי להחלת ההגנות לפי סעיף 15 הוא
2 שהפרסום נעשה בתום לב. לעניין תום הלב קובע סעיף 16 לחוק את ההוראה שלהלן:
3
- 4 "א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות
5 בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה
6 את הפרסום בתום לב.
- 7 ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם
8 נתקיים בפרסום אחת מאלה:
9 (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;
10 (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום
11 אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;
12 (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה
13 סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15".
14
- 15 55. מסעיף 16 לחוק ברור כי קיים פן חיובי ופן שלילי של חזקת תום הלב. סבורני כי במקרה
16 דנן, לא נעשה הפרסום בתום לב. ראשית, חזקה היא שהפרסום לא היה בתום לב אם
17 הדברים שפורסמו לא היו אמת, וכאמור לעיל, לא הוכח בפניי כי הדברים הם בגדר אמת.
18 עוד התברר, כאמור לעיל, כי נוכח הסכסוך הקיים בין אורנה לאיילה, נראה, כי אורנה
19 השתמשה בביטויים פוגעניים שנועדו אך לפגוע באיילה ובשמה הטוב ולא רק לחוות דעה על
20 רמתה המקצועית. על כן מצאתי כי מתקיימת החזקה לפיה הפרסום נעשה שלא בתום לב.
21 לאור האמור לעיל מצאתי כי לא קמה לאורנה הגנה מכוח סעיפים 14 ו-15 לחוק.
22
- 23 56. התוצאה היא שאני דוחה את התביעה ביחס לחלק מהפרסומים, אך מקבלת אותה ביחס
24 לפרסום שבו ציינה הנתבעת כי נזקקה לטיפול בחדר המיון.
25
- 26 **הפיצוי –**
27
- 28 57. התובעות דרשו בתביעתן פיצוי בסכום של 140,000 ₪ שאותו הן זכאיות, לטענתן, לקבל
29 ללא הוכחת נזק. אכן, בהתאם להוראות סעיף 7א (ג) לחוק, רשאי בית המשפט לפסוק
30 לתובע פיצוי גם ללא הוכחת נזק ואולם החוק נוקב בסכום המקסימלי שבית המשפט רשאי
31 לפסוק ולא בסכום קבוע שאין לבית המשפט כל שיקול דעת לגביו (הסכום הנקוב בחוק הינו

בית משפט השלום בחדרה

ת"א 59798-05-15 ינאי ואח' נ' זורסקי ניר

תיק חיצוני:

1 100,000 ₪, נכון למועד פרסום החוק). בית המשפט רשאי ויכול אפוא לפסוק גם סכום נמוך
2 מהסכום הזה והכל על פי שיקול דעתו.

3
4 58. במסגרת השיקולים שעל בית המשפט לשקול לעניין סכום הפיצוי נקבע כי
5 "הלכה פסוקה היא כי בית המשפט צריך להתחשב בנסיבותיו המיוחדות של
6 המקרה ולקחת בחשבון נוסף לטיב העוולה עצמה גם את התנהגותו של המעוול
7 במידה שהייתה זדונית או משולחת כל רסן, את היקף ההשמצה ופירסומה, וכן
8 את התנהגותו במשך כל זמן ניהול המשפט, ולאמוד בהתאם את סכום הפיצויים."
9 עא' 30/72 שמואל פרידמן נ' שמואל סגל, פד' כז (2), 225.

10
11 59. בהתחשב בסכומים שנפסקו במקרים דומים על ידי בתי המשפט, ופורטו בין היתר בסעיף
12 126 ואילך לסיכומי התובעות, ובהתחשב בכך שמדובר בתגובה אחת מתוך תגובות שונות
13 שניתנו לפרסומים של התובעות, אני מעמידה את סכום הפיצוי, שתשלם אורנה לתובעות
14 יחד ולחוד, על סך של 7,500 ₪.

15
16 בנוסף, תישא אורנה בהוצאות התביעה ובשכ"ט עו"ד לתובעות, בסכום של 5,000 ₪.

17
18 **המזכירות תעביר לצדדים עותק מפקס הדין.**

19
20
21 ניתן היום, כ"ג אייר, 31 למאי 2016, בהעדר הצדדים.

22
23

24 הדסה אסיף, שופטת